

Posudek bakalářské práce:

Libor Hejl, Únor 1948 z pohledu americké diplomacie, Praha, 2014

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Jiří Pešek

Libor Hejl se rozhodl soustavně podívat na československý (především český) bezprostředně poválečný vývoj očima americké diplomacie. Využil k tomu americké státní prameny, přístupné po internetu, zejména FRUS (Foreign relations of the United States) a v tomto rámci soubor depeší United States Department of State 1945-1948. Jejich – autorem meritorně analysované - svědectví konfrontoval pak s míněními literatury: jednak se základní prací Igora Lukeše, jednak v kontrapohledu s líčením v pracích Karla Kaplana a Václava Vebera. Ten to základní rozvrh zdrojů informací autor doplnil o bohatou paletu další, speciální nebo v některém segmentu závažné analytické literatury nebo dobových pamětí.

Bakalářská práce L. Hejla je rozčleněna na krátký úvod, kapitulu, představující americké diplomaty v předúnorové a únorové Praze, kapitulu o návratu US-diplomacie do osvobozeného Československa, kapitulu o volbách 1946 a pohledu US diplomatů na československou poválečnou společnost, kapitulu o Marshallově plánu a jeho (ne)akceptanci československou vládou a konečně na kapitulu o „vítězném únoru“ očima americké diplomacie. Po krátkém závěru následuje soupis použité literatury, časopisů a internetových adres.

Slabinou práce je málo hierarchisované přejímání informací z pramenů a zejména literatury v podstatě bez provedení její kritické analýzy. To ovšem zřejmě není „vina“ autora, nýbrž spíše důsledek skutečnosti, že na FHS nepatří kritika historických pramenů a literatury (zejména pak k soudobým dějinám) k významnějším součástem povinného studia.

Výsledkem je přesto zajímavá a podnětná studie, která jasně ukazuje a dokládá minimální americkou kompetenci a orientaci v československé situaci. Zejména zřetelné je to u politicky optimistického „obdivovatele“ Klementa Gottwalda, vyslance USA Lawrence Steinharta (velvyslanec se v podstatě nesnažil získat informace a hodnocení situace od osob, které nepatřily k okruhu jeho přátel z občanských stran a šlechty). Svým způsobem vystupuje do popředí lhostejnost celé US politiky vůči českému poválečnému vývoji: Československo neleželo v zóně amerických zájmů.

Soudím, že z Hejlova textu by bylo možno „vydestilovat“ zajímavou a užitečnou studii např. pro Lidé města. Bakalářskou práci Libora Hejla hodnotím jako výbornou.